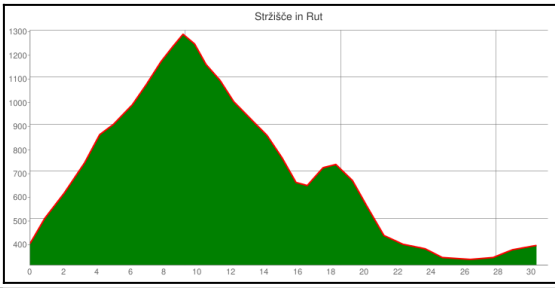
V

Stržišče in Rut

94

***

Področje:	Julijske Alpe
Območje:	iz Baške grape na južno pobočje bohinjskih gora, potem pa po skriti, strmi in izpostavljeni stezi v Rut
Izhodišče:	Baška grapa – odcep za vas Stržišče (420 m n.v.)
Karte:	Julijske Alpe, vzhodni del 1: 50 000; Škofjeloško in Cerkljansko hribovje 1: 50 000; Atlas Slovenije 102
Dolžina (km):	33
Višinska razlika (m):	1170
Čas vožnje:	4:30
Nošenje kolesa:	mestoma med Lonikom in Rajtlerjem ter na pobočjih Hude grape
Zahtevnost vzpona:	V 4 z več dolgimi odseki V 4 – V 5; iz Hude grape na Balarek V 5
Zahtevnost spusta:	do Lonika S 3; od tod v Hudo grapo S 5 z nekaj mesti S 6; z Balareka v Rut S 4; naprej v Koritnico S 2 – S 3
Zahtevnost skupaj:	V
Značilnosti:	ves čas precej strma, na področju Hude grape pa tudi izredno atraktivna in mestoma izpostavljena tura, primerna le za izurjene kolesarje; po močnejšem deževju je neprevozna.
Najnižja točka:	314 m n.v.
Najvišja točka:	1306 m n.v.
Višinski diagram:	

Stržišče in Rut

OPIS

▲Z glavne ceste v Baški grapi zavijemo na odcepu (420 m n. v. →→ [1]) ostro desno v smeri kažipota za vas Stražišče. Začnemo z zelo strmim klancem (V 5), potem pa se še 1 km presenetljivo strmo vzpenjamo (V 4 – V 5). Pri studencu pridemo na izravnavo.

Naslednjih 600 m se peljemo položno navzgor, vmes je tudi nekaj kratkih izravnav. Nato se cesta spet ustrmi in pridemo do odcepa (620 m n. v. ↑ [2]) pred transformatorjem. Gremo naravnost (Odcep, ki zavije ostro levo, pelje v smeri kažipota za Znojile.). V precej strmem vzponu prikolesarimo do naslednjega odcepa (760 m n. v. ←← [3]), ki je malo pred vasjo Stržišče. Zavijemo ostro levo (Asfaltna cesta, ki gre naravnost, pelje v Stržišče. j in nadaljujemo po zelo strmi (V 5), betonirani cesti na sedelce, kjer je betonske podlage konec in začne se makadam, hkrati pa je tu tudi križišče (822 m n. v. → [4]). Na njem zavijemo desno (Cesta, ki gre naravnost in navzdol, pelje h kmetiji Lonik.) in se po zelo slabi gozdni cesti vzpenjamo po serpentinah na sedlo do lovske opazovalnice na levi in izravnave. Nadaljujemo deloma po ravnem, deloma v položnem vzponu, ki pelje po pobočjih vrha Špic, vse do križišča (930 mn.v.↑ [5]) na travnati jasi. Tu gremo naravnost po najširši in najbolj zvoženi gozdni cesti (Desna je slepa, kolovoz levo pa je markirana mulatjera, ki pelje pod hribom Lajte v vas Rut). Naslednji kilometer se po slabi cesti precej strmo vzpenjamo. Pridemo do odcepa (1060 m n. v. →→ [6]), ki ga ni na kartah. Zavijemo ostro desno in kolesarimo naprej po bolj zvoženi cesti (Levi odcep se slepo konča.). Še naprej se po vse slabši cesti vzpenjamo po strmih serpentinah. Sledi nekaj zelo zahtevnih odsekov (do V 5), potem pa je ceste konec (1320 mn.v.↑ [7]). Pridemo na majhno obračališče. Na desnem pobočju je ozka stezica, ki se vzpenja v breg in pelje do lovske koče. Naslednjih 300 dolžinskih metrov je cesta opuščena, zaraščena in močno kamnita, zato je le delno prevozna. Na strmem rebru in začetku grape se tudi ta, opuščeni del, konča (1340 mn.v.↑ [8]).

▼Spust do že opisanega odcepa (822 m n. v. → [4]), ki pelje h kmetiji Lonik, poteka po smeri vzpona (S 3). Tu zavijemo desno in v srednje strmem spustu prikolesarimo do domačije Lonik (690 m n. v. → [9]), kjer ponovno zavijemo desno in nadaljujemo navzdol po slabem kolovozu, v smeri Hude grape. Po nekaj sto dolžinskih metrih je kolovoza konec. Naprej se spuščamo po težavni, ozki stezi (S 5 – S 6, mestoma moramo sestopiti.), označeni z maloštevilnimi, obledelimi markacijami. Prečkamo potok (630 mn.v.↑ [10]) v prvi grapi (Ni mostu, zato je to mesto po večjih deževjih neprehodno!) in nadaljujemo po stezici, kije na nasprotnem bregu. Po njej se položno vzpnemo in pridemo iz gozda na travnato jaso. Nadaljujemo do opuščene in razpadajoče kmetije Rajtler (640 mn.v.↑ [11]). Od tod se čez strma pobočja spustimo v temno grapo. Ta del poteka po ozki, mestoma izpostavljeni stezici (S 5 z mesti S 6, večinoma moramo na tem delu peš. Pozor, možnost zdrsa!). Ko pridemo na dno grape, se steza izgubi. Nadaljujemo ob vodi navzgor, po levi strani grape, do začetka slabega in zaraščenega kolovoza (680 m n. v. ←← [12]), ki ga slutimo na levem bregu.

▲Od tod se najprej izjemno strmo vzpnemo (začetni del je prestrm, zato moramo peš.), v smeri ostro proti levi. Na srečo se pobočje kmalu položi, nekoliko izboljša in razširi v mulatjero, zato je vožnja spet možna (V 5). V zahtevnem vzponu (V 5) se pripeljemo do razpadajoče lesene staje na desni in malo naprej na izravnavo, kjer je pod vrhom Balareka vzpona konec (780 mn.v.↑ [13]).

▼V srednje zahtevnem spustu nadaljujemo po mulatjeri, ki nas pripelje na travnike pred vasjo Rut. V vasi (671 m n. v. ← [14]) zapeljemo na asfalt in v strmem spustu zdrvimo po serpentinah v dolino potoka Koritnica. Od tod kolesarimo po bolj razgibanem terenu (nekajkrat tudi kratko navzgor, v glavnem pa navzdol) po dolini potoka, vse do vasi Koritnica, kjer pridemo na glavno cesto (300 m n. v. ← [15]) v Baški

grapi. Zavijemo levo, v smeri Petrovega Brda (Desna smer pelje proti Mostu na Soči.). V nekajkilometrskem, položnem vzponu po Baški grapi prikolesarimo na izhodišče – na odcep za Stržišče.

Varianta pod hribom Lajte v Rut

▼Na koncu ceste se spustimo do znanega križišče (930 m n. v. → [5]) na travnati jasi. Zavijemo desno na kolovoz, ki pelje mimo stanov. Po njem nadaljujemo do prve hudourniške grape (900 m n. v. ↑ [9] a), ki jo prečkamo, nato pa po poti še do druge (870 mn.v.↑ [10] a).

▲Prečkamo grapo (Moramo sestopiti.) in začnemo vzpon po ozki poti, ki pelje čez strma pobočja. V dolgem, srednje strmem vzponu se pripeljemo do stika (1000 mn.v.↑ [11] a) z makadamsko cesto. Gremo še nekaj metrov po njej do ovinka, potem pa zavijemo po kraku, ki gre levo in navzdol v Rut. Kolesarimo do odcepa (920 m n. v. ←← [12] a) na serpentini, kjer zavijemo ostro levo (Tisti, ki gre naravnost, se slepo konča.). V strmem spustu prikolesarimo v Rut (671 m n. v. ↑ [14]). Od tod nadaljujemo kot pri prvi možnosti.

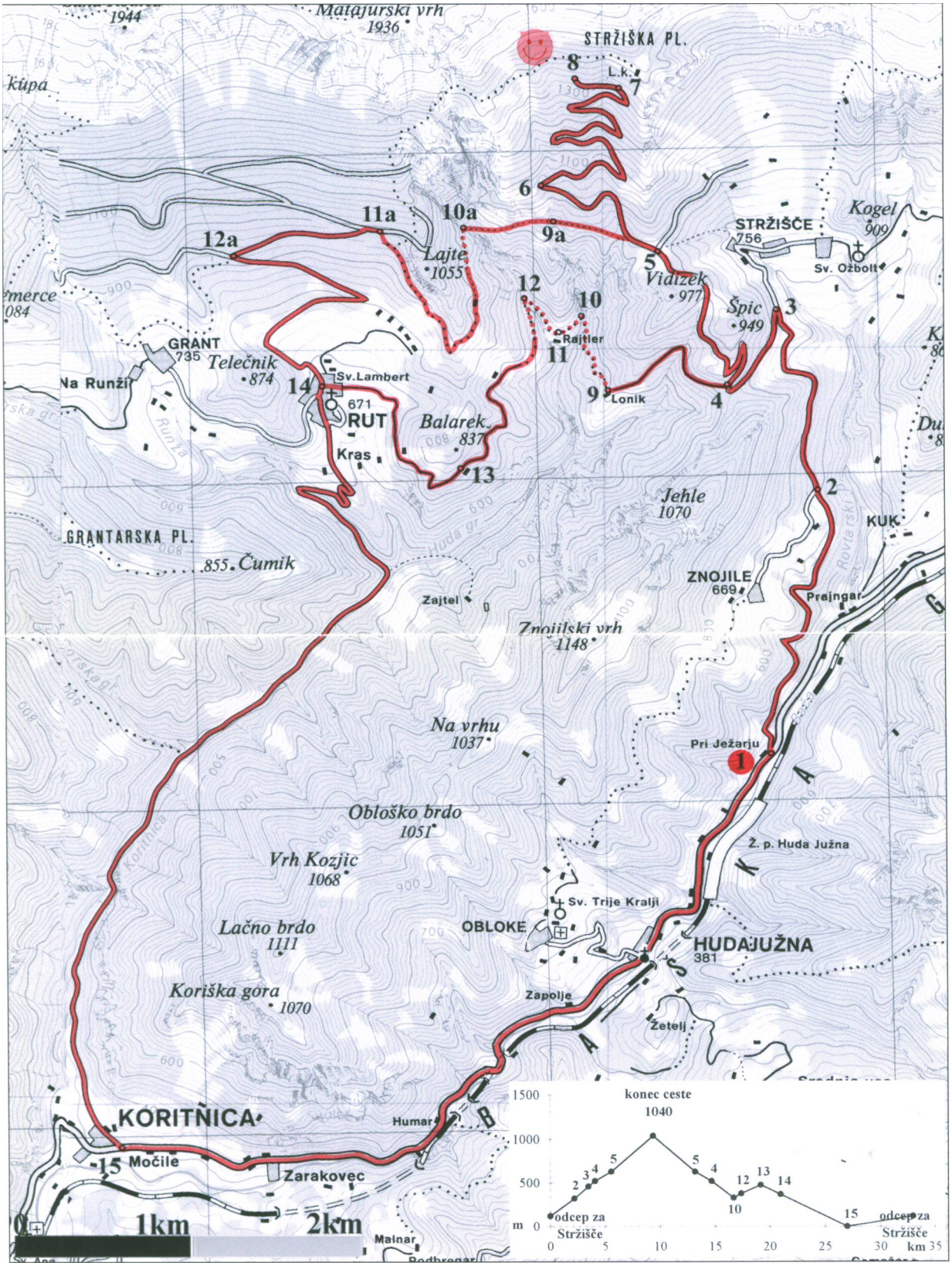
KOMENTAR

Zelo razgibana, naporna in privlačna tura, ki je na nekaterih odsekih precej izpostavljena (tudi za peš hojo). Dodatna težava je prečkanje potoka brez mostu, ki ob vsakem večjem nalivu ni možno, zato takrat varianta čez kmetiji Lonik in Rajtler nepreklicno odpade!

SEZNAM KOLESARSKIH SERVISOV

Idrija, Čuk, Rožna 4, tel. 065 73 110

Škofja Loka, Velo šport Modic, Kidričeva 26, tel. 064 634 805

Matajurski vrh
1936
1944
Kupa
STRŽIŠKA PL.
L.k.
8
7
6
11a
10a
9a
12a
Lajte
1055
5
Vidizek
977
STRŽIŠČE
756
Kogel
909
Sv. Ožbolt
12
10
Špic
949
3
Rajtler
11
GRANT
735
Telečnik
874
Na Runži
14
Sv.Lambert
671
RUT
Kras
9
Lonik
4
Balarek
837
13
Jehle
1070
2
KUK
GRANTARSKA PL.
855 Čumik
ZNOJILE
669
Prajngar
Zajtel
Znojilski vrh
1148
Na vrhu
1037
Pri Ježarju
1
Obloško brdo
1051
Ž. p. Huda Južna
Vrh Kozjic
1068
Sv. Trije Kralji
OBLOKE
Lačno brdo
1111
HUDAJUŽNA
381
Koriška gora
1070
Zapolje
Žetelj
KORITNICA
Humar
15
Močile
Zarakovec
1km
2km
Malnar
konec ceste
1040
1500
1000
500
m 0
odcep za Stržišče
odcep za Stržišče
0 5 10 15 20 25 30 km 35